

Oppstartsmøtets formål er å avklare offentlige forutsetninger for at planforslaget skal kunne realiseres, og skal danne grunnlaget for en god planprosess. Momentene i denne referatmalen skal fylles ut. Referatet godkjennes av partene i etterkant av møtet. Tekst i blått inneholder linker til nyttige nettsteder.

Saksnavn: Detaljregulering for Grenland renseanlegg med transportsystem
Arkivsaksnummer: 25/19887 (Skien), 25/13516 (Porsgrunn), 25/7784 (Bamble)
PlanId: 2025005 (Skien), 20255008 (Porsgrunn), 2025449 (Bamble)
Saksbehandler Sigbjørn Hjelset (Skien), Fridrik Ivar Bergsteinsson (Porsgrunn), Maria Falch (Bamble)
Møtested: Teknisk bygg, Porsgrunn
Møtedato: 08.12.2025

Til stede fra forslagsstiller

Bjørnar Andersen (Porsgrunn kommune)
André Lindkjenn Olsen (Bamble kommune)

Elin Dale (Norconsult)
Aleksander S. Kristoffersen (Norconsult)

Til stede fra kommunen

Marius Lid (Porsgrunn kommune)
Fridrik Ivar Bergsteinsson (Porsgrunn kommune)
Heidi Østby (Porsgrunn kommune)
Martin Stamland (Porsgrunn kommune)
Mikkel Johannesen (Porsgrunn kommune)
Thomas Nøklegård (Porsgrunn kommune)
Kjell-Henrik Semb
Sigbjørn Hjelset (Skien kommune)
Geir Halvor Sollid (Skien kommune)
Finn Roar Bruun (Bamble kommune)
Maria Falch Holm (Bamble kommune)

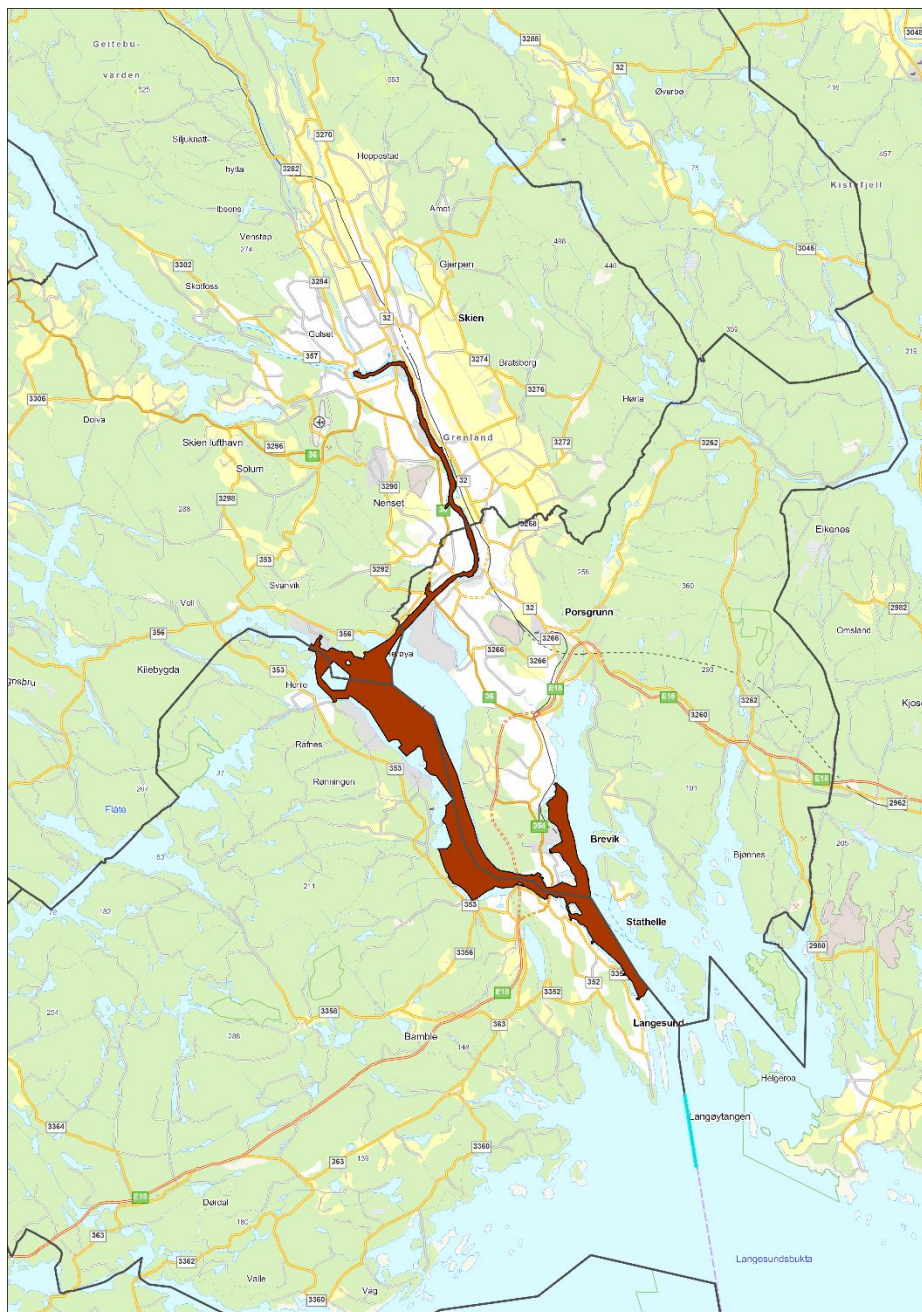
1. Bakgrunnen for oppstartsmøtet

(Her beskrives hva som er forslagsstillerens intensjon med å sette i gang planarbeidet. Eventuelle tilleggskommentarer forslagsstiller kommer med i starten av møtet settes også inn her).

Tiltaket omfatter etablering av et nytt felles renseanlegg for Skien, Porsgrunn og Bamble kommuner, med tilhørende transportsystem og utslippsledning til Langesundsfjorden. Formålet er å møte skjerpede krav til rensing av avløpsvann, inkludert nitrogenfjerning, og å legge til rette for fremtidige krav i EUs reviderte avløpsdirektiv. Anlegget skal bidra til forbedret vannkvalitet, redusert miljøbelastning og bærekraftig utvikling i regionen.

Tiltaket er planlagt i Grenlandsområdet i Telemark fylke, og berører kommunene Skien, Porsgrunn og Bamble. Varslingsområdet går fra Myra i Skien og følger Skienselva og Porsgrunnselva sørover gjennom byområdene, forbi Skien havneterminal ved Kidøya og videre mot Frierfjorden. Derfra strekker området seg rundt Breviksfjorden og ned til Salenbukta i Bamble

Varslingsgrensene er delt opp kommunevis for å sikre at kommunene kan behandle plansakene individuelt i tre ulike reguleringsplaner. I Skien og Porsgrunn kommune er varslingsområdene delt i to som følger av kommunale grenser, og i Bamble er det et sammenhengende varslingsområde. Varslingsgrensene følger i hovedsak traseen for ledningsanlegget slik denne foreligger i forprosjektet. Det er gjort tilpasninger i varslingsgrensen for å unngå blant annet registrerte viktige naturtyper, verneområder og kulturminner i så stor grad som mulig. Det er også gjort tilpasninger i forhold til gjeldende reguleringsplaner samt kaiområder og ankringsområder.

Figur 1: Oversiktskart som viser varslingsområdets beliggenhet.

Materiale som forelå fra forslagsstiller til oppstartsmøtet:

- Planinitiativ for Grenland renseanlegg, datert 19.11.2025
- Presentasjon holdt i oppstartsmøtet
- Planforumsmøte referat

2. Planforutsetninger

Reguleringsplanform : Jfr. **PBL kapittel 12**

☒ Detaljregulering

☐ Områderegulering

Merknad: Tre reguleringsplaner en i hver kommune, Skien, Porsgrunn og Bamble

Følgende overordnede planer er relevante for området (regionale planer, areal og transportplaner (ATP), kommuneplanens arealdel, kommunedelplaner, områdereguleringsplaner, temaplaner med mer):

Arealplaner:

PlanID	Godkjent	Plannavn	Tema/Formål (som blir berørt)
		Regional plan for vannforvaltning (Vannregion Vest-Viken/Telemark)	Planen krever at vannforekomster forvaltes i tråd med vannforskriften, og at nye renseanlegg vurderes opp mot miljømålene. I tillegg skal anleggene dimensjoneres slik at de oppfyller både gjeldende og framtidige krav til rensing.
		Regional planer for areal og transport (Telemark fylkeskommune)	Regional plan for samordnet areal og transport i Telemark (2015–2030) styrer lokalisering og utbygging av infrastruktur med mål om redusert transportbehov, klimagassutslipp og bærekraftig arealbruk. For Grenland renseanlegg betyr dette at tomt og sjøledninger må velges med tanke på effektiv arealbruk og minimal miljøbelastning. Bystrategi Grenland (2024–2035) konkretiserer nullvekstmålet og satser på kollektiv, gange og sykling, med mål om attraktive bysentra og redusert bilbruk. Renseanlegget må planlegges i tråd med strategiens fokus på miljøvennlige transportløsninger og god arealutnyttelse.
	25.05.2023	Kommuneplanens arealdel for Skien kommune 2023–2035	Den nordlige delen av varslingsområdet er i hovedsak satt av til naturområde i kommuneplanens arealdel, men omfatter også noe friområde, tjenesteyting, bebyggelse, småbåthavn og bolig.
		Kommunedelplanen for Skien sentrum 2010	Deler av varslingsområdet på Klosterøya reguleres av kommunedelplanen for Skien sentrum 2010. Ny kommunedelplan for sentrum er under arbeid.
		Kommuneplanens arealdel for Porsgrunn kommune 2018–2030	Den nordlige delen av planområdet langs Porsgrunnselva er i kommuneplanens arealdel 2018–2030 avsatt til bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone, samt sikringssone for fareled (H190_11) hvor tiltak som kan svekke sikkerhet og framkommelighet ikke er tillatt. Varslingsgrensen på land er forbeholdt industri og kommunaltekniske anlegg. Ved Breviksodden gjelder tilsvarende bestemmelser.
	15.12.2022	Kommuneplanens arealdel for Bamble kommune 2020–2025	Kommuneplanens arealdel for Bamble kommune ble vedtatt 15. desember 2022. Arbeidet med revisjon for perioden 2027–2039 er igangsatt. Varslingsgrensa går hovedsakelig i sjø, men større landareal ved Skjerkøya og enkelte mindre områder på land er varslet – disse vurderes som mulige lokasjoner for nytt renseanlegg og pumpestasjoner. I sjøen er det avsatt områder til farled, og tiltak som svekker sikkerheten eller framkommeligheten i disse, er ikke tillatt. Planområdet overlapper farledssonen, og hensynet til denne vil bli vurdert i det videre planarbeidet.
		Kommunedelplanen for Skien sentrum 2010	Deler av varslingsområdet på Klosterøya reguleres av kommunedelplanen for Skien sentrum 2010. Ny kommunedelplan for sentrum er under arbeid.

Andre planer:

(Her synliggjøres andre typer planer og retningslinjer som inneholder føringer som er relevante).

Ny plan vil erstatte (helt eller delvis) følgende andre planer (reguleringsplaner, bebyggelsesplaner mm):

Reguleringsplaner som berøres av varslingsområde i Skien kommune:

PlanID	Godkjent	Plannavn	
2011986	24.03.2011	Myren med G/S veg og parkering	Nordlige varslingsområde

2017009	07.05.2020	Detaljreguleringsplan for Klosterøya – sørvest	Nordlige varslingsområde
960	02.09.2010	Reguleringsplan for Klosterøya	Nordlige varslingsområde
2015010	03.05.2018	Tømmerkaia	Nordlige varslingsområde
2012008	15.12.2016	Skien Brygge	Nordlige varslingsområde
636	26.03.1992	Reguleringsplan for Bølevegen	Nordlige varslingsområde
2017017	16.06.2022	Områderegulering for Raset	Nordlige varslingsområde
2011978	17.06.2011	Nord for Bølevegen 130	Nordlige varslingsområde
972	10.02.2011	Bugten bo- og servicesenter	Nordlige varslingsområde
407	16.05.1980	Herøya og Roligheten	Sørlige varslingsområde Veldig liten del av utvidet havn i sjø på Herøya ligger innenfor Skien kommune
974	24.03.2011	Voldsfjorden Industriområde	Sørlige varslingsområde
967	29.04.2010	Reguleringsplan for Skien pukkverk	Sørlige varslingsområde
2023003		Detaljregulering for Tømmerkaia	Under arbeid

Merknad:

Reguleringsplaner som berøres av varslingsområde i Porsgrunn kommune:

PlanID	Godkjent	Plannavn	
407	16.05.1980	Herøya og Roligheten	
822	15.12.2005	Farled i Brevikstrømmen	
812	23.05.1991	Ny E18, Frierbru – Blekebakken	
839	15.06.2023	Strømtangen	
814	30.01.1992	Banken m.m., Øya i Brevik	
840	10.06.2021	Dalen næringsområde med karbonfangstanlegg	
759	09.06.2005	Heistadtangen båthavn	

Merknad:

Reguleringsplaner som berøres av varslingsområde i Bamble kommune:

PlanID	Godkjent	Plannavn	
143	20.06.2002	Skjerkøya	
182	07.02.2008	Skjerkebukta	
320	13.12.2018	E18 Langangen-Rugtvedt, Ny Grenlandsbru	
170	01.04.2006	Farled Brevikstrømmen	
99	11.06.1991	E18-Nye Brevik Bro Rugtvedt Frierstrømmen	
178	29.11.2007	Stathelle Brohodet	
67a	16.11.1995	Kverndalen Småbåthavn	
276	10.03.2017	Omregulering del av Kverndalen Croftholmsundet	
371	16.09.2021	Salen	
189	07.05.2009	Reguleringsplan for Fagerheim	
209	31.03.2016	Gnr32 bnr21,13 og 23 Fagerheim	
143		Skjerkøya	Skjerkøya og Skjerkebukta inngår i varslingsgrensen for å vurdere plassering av nytt renseanlegg. Endelig plassering avgjøres i planprosessen.
182		Skjerkebukta	Likt som over
423		Sjøbunnsdeponi Herreflaket syd	Kystverket skal utdype Torsbergrenna ved Herøya Industripark for bedre fremkommelighet i elva. Sjøbunnsdeponi er et alternativ som vurderes for massehåndtering
441		Asdalstrand Industriområde	Reguleringsplanarbeid pågår, og mulig plassering av nytt renseanlegg vil vurderes etter tomtevalg i planprosessen.

Merknad:

Pågår det annet planarbeid i nærområdet? ☒ Ja ☐ Nei

Merknad: *Ja, se nevnte planer over*

Vil planforslaget samsvare med overordnet plan? ☐ Ja ☒ Nei

Merknad: *Nei, ikke for alle formål*

Utløser planforslaget krav om KU/planprogram? ☒ Ja ☐ Nei

Jfr. **Forskrift om konsekvensutredninger** samt **hjelpemiddel 50-014 i Grenlandsstandard**

Merknad: *Planarbeidet er vurdert opp mot kravene i plan- og bygningsloven og forskrift om konsekvensutredninger (KU-forskriften) for å avklare om tiltaket utløser KU. Et nytt renseanlegg med tilhørende sjøvannsledninger i den størrelsesorden som er planlagt, vil alltid kreve konsekvensutredning. Dette gjelder både selve anlegget, ledningsanleggene og utslippspunktet i sjø. KU skal gjennomføres som en del av planprosessen og omfatte tema som miljøpåvirkning, naturmangfold, samfunnsmessige konsekvenser, risiko og sårbarhet, samt avbøtende tiltak. Det foreslås å utarbeide én felles KU og planprogram for alle tre kommuner for å sikre en helhetlig vurdering.*

Utredningen skal følge metodikken i Miljødirektoratets håndbok M-1941 for klima- og miljøtema. Dette innebærer innhenting av kunnskap, vurdering av verdi og påvirkning, sammenstilling av konsekvens ved hjelp av matrise og vurdering av avbøtende tiltak etter tiltakshierarkiet. Usikkerhet knyttet til kunnskapsgrunnlag og effekten av tiltak skal beskrives. Avbøtende tiltak må være sikret gjennom plankart og bestemmelser, mens kompenserende tiltak kun vurderes som siste utvei for å erstatte funksjoner som går tapt. KU-en skal dekke relevante tema som vannmiljø, naturmangfold, forurensset grunn, klimagassutslipp, luftforurensning, kulturminner, friluftsliv og støy.

Vil ny plan utløse behov for utbyggingsavtale? ☐ Ja ☒ Nei

Jfr. **PBL kapittel 17**

Merknad: *Ikke aktuelt med utbyggingsavtale. Bør varsle parallell behandling av regulering og byggesak for å effektivisere prosessen etter fremdriften.*

Har kommunen tilfredsstillende kartgrunnlag for området x ☒ Ja ☐ Nei

Merknad:

Foreligger det usikre eiendomsgrenser innenfor planområdet ☒ Ja ☐ Nei

Merknad: *Størsteparten planlegges i sjø. Må vurderes for hvert enkelt landområde.*

Planforslaget må forholde seg til følgende rikspolitiske/statlige retningslinjer og bestemmelser
(i Planbeskrivelsen må forslagsstiller synliggjøre hvordan man har forholdt seg til disse)

Rikspolitiske retningslinjer. Gjeldende rikspolitiske retningslinjer etter plan- og bygningsloven av 1985 § 17-1 første ledd fortsetter å gjelde. [jfr. plan og bygningsloven av 2008 § 34-2.](#)

X

for styrking av barn og unges interesser
for vernede vassdrag

Statlige planretningslinjer, jfr. [PBL 2008 § 6-2](#)

X
X
X

[for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging](#)
[for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning](#)
[for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen](#)

Statlige planbestemmelser, jfr. [PBL 2008 § 6-3](#)
(foreligger ingen pr. 14.02.19)

3. Krav til varsel om oppstart av planarbeidet

Jfr. [Forhåndsvarsele oppstart av planarbeid 52-02](#)

Forslagsstiller skal varsle oppstart av planarbeidet. Rutine 52-02 med tilhørende hjelpemidler beskriver hva varselet og annonsen skal inneholde. Forslag til varslingsmaterialet skal alltid oversendes saksbehandler for vurdering før varsling.

NB! Alt materiale til regionale myndigheter – blant annet sosifil av varslingsgrensen – skal sendes som vedlegg til epost. Husk å oppgi PlanId (fås av saksbehandler seinest ved tilbakemelding på varslingsmaterialet).

4. Viktige utredningsbehov for planarbeidet – kommunens foreløpige vurdering

Jfr. [Sjekkliste for reguleringsplaner 50-011](#)

Hovedtema	Spesielt viktige punkter for denne plansaken
4.1 Planfaglige vurderinger	Utarbeidelse av 3 reguleringsplaner og en felles konsekvensutredning for hele tiltaket. Temaer som skal konsekvensutredes: Naturmangfold i vann og vannmiljø, forurensset grunn, friluftsliv, klimagassutslipp, støy og kulturmiljø. Naturmangfold på land må også vurderes. Konsekvensutredningen må utrede konsekvenser i både drifts og anleggsfasen
4.2 Jordvern- og landbruksfaglige vurderinger	Ikke relevant da planforslaget ikke omfatter landbruksarealer eller dyrkbar mark.
4.3 Miljøvern faglige vurderinger	Miljø temaer som utredes i KU: • Vannmiljø og naturmangfold i vann • Forurensset grunn i sjø og på land • Klimagassutslipp • Luftforurensning • Friluftsliv (i sjø og vassdrag) • Støy (anleggsperioden og renseanlegg)
4.4 Kulturlandskap og kulturminner	Kulturminner i sjø som eget KU tema
4.5 Samfunnssikkerhet - Risiko og Sårbarhet	Felles ROS-analyse for hele prosjektet Vurdering av renseanlegg med slambehandling og biogassanlegg kommer innenfor Storulykkeforskriften. Faren og konsekvens for sabotasje/terrormål bør vurderes i ROS-analysen

4.6 Barn/unge, funksjonshemmede og eldres interesser	<i>Ikke relevant</i>
4.7 Veg- og vegtekniske forhold / trafiksikkerhet	<i>Utarbeidelse av trafikkutredning til reguleringsplan for Bamble med turgenerering og beskrivelse av vegsystem til nytt renseanlegg.</i> <i>Vurdering av trafikk på veg i anleggsfasen</i>
4.8 Andre kommentarer	<i>Lukt fra renseanlegget og miljørettet helseplan og bør omtales i planarbeidet.</i> <i>Avklaring av myndigheter og utredning potensiell forurensning.</i> <i>Det foreligger krigsetterlattskaper i fjorden fra andre verdenskrig - Porsgrunn kommune sender over rapport</i>

5. Krav til planforslaget – innhold og materiale

Forslagsstiller er gjort kjent med Grenlandsstandardens sjekkliste for reguleringsplaner (50-011), og krav til materialet ved innsending av forslag til reguleringsplaner (52-013). Lista nedenfor viser hvilke forventninger kommunen har til komplett materiale på bakgrunn av det vi er kjent med på oppstartsmøtet. Forslagsstiller er ansvarlig for å vurdere behov for ytterligere dokumentasjon som et resultat av de tilbakemeldinger man får ved varsel om oppstart og eventuelt seinere i prosessen.

Skal alltid foreligge	Skal leveres
Målestokkriktig plankart som pdf-fil	x
Sosifil	x
Planbestemmelser	x
Planbeskrivelse	x
Liste over hvem som er varslet	x
Varslingsbrev	x
Avisannonse	x
Kopi av innkomne merknader	x
Utfylt sjekkliste (50-011)	x
NB! Data som er samlet inn i arbeidet med konsekvensutredningen skal systematiseres i samsvar med standarder når slike foreligger. De systematiserte dataene skal gjøres tilgjengelige for offentlige myndigheter, slik at dataene kan legges inn i offentlige databaser. Der det er lagt til rette for dette, skal forslagsstilleren selv legge inn de innsamlede dataene i offentlige databaser, jfr. §24 i forskrift om konsekvensutredninger.	x
Vurderes i den enkelte sak	
Målestokkriktig illustrasjonsplan som pdf-fil	
Fotomontasjer	
Sol-/skyggediagram	
Perspektivtegninger	
Lengdesnitt gjennom området	
Byggetegninger	
Modell (fysisk/digital)	
Vegprofiler	
Landskapsanalyser	
Annet	

I vurderingen av hvilke vedlegg som skal utarbeides i den enkelte sak skal det legges til grunn at den dokumentasjon man benytter skal synliggjøre konsekvensene av utbyggingen slik det er åpnet for i planbestemmelsene, når disse er maksimalt utnyttet.

6. Spesielle forhold med hensyn til kommunaltekniske anlegg

	Merknader:
Veg	
Vann	
Avløp	Se under pkt. 8
Overvann	
Renovasjon	
Annet	

7. Drøfting

8. Kommunens foreløpige råd og vurderinger

Skien:

Kommunalteknikk har signalisert at det kan være aktuelt å anlegge ny pumpestasjon nord for fylkesvei 357 på Myren. Planområdet må derfor utvides for å tilrettelegge for denne muligheten. I tillegg må det før varsling avklares i samråd med Kommunalteknikk om det er behov for å ta med areal innenfor mulig trasè på land mellom Bukta og Knarrdalstrand.

9. Prosessen videre

Når antar forslagsstiller at komplett planmateriale sendes kommunen? : Oktober 2026

Merknad: Når forslaget til reguleringsplan er mottatt av kommunen, skal kommunen snarest, og senest innen tolv uker eller en annen frist som er avtalt med forslagsstiller, avgjøre om forslaget skal fremmes ved å sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn og behandles etter reglene i §§ 12-9 og 12-10, jfr. [pbl kapittel 12-11](#).

10. Bekreftelser

Prioriterte utredningsbehov for planarbeidet er angitt så langt dette har vært mulig på grunnlag av tilgjengelige opplysninger under oppstartsmøtet.

Verken oppstartsmøtet eller referatet gir rettigheter i den senere saksbehandlingen. Naboprotester, protester fra beboerorganisasjoner, krav fra offentlige myndigheter mv. vil kunne føre til krav om endring av planforslaget, evt. endring av fremdriften på behandlingsprosessen.

Kommunen har opplyst om gjeldende gebyrregulativ for behandling av plansaker.

12. Materiale som er avtalt ettersendes etter møtet

- Utkast til oppstartsmøtereferat

13. Underskrift

Skien, Porsgrunn og Bamble kommuner, den 08.12.2025

Referent : Sigbjørn Hjelset, Fridrik Bergsteinsson, Maria Falch

Referatet er godkjent og mottatt.

For forslagsstiller:

Oppdragsleder Norconsult - Aleksander S. Kristoffersen